riamasis akmeninis kirvis (LXXXVII pav.).

Tirtuose plotuose aptikta su ankstyvąja žemdirbyste sietina lauko akmenų sąvarta, medinių XVI a. datuojamos nuotekų sistemos statinių, XVII a. medinio vandentiekio vamzdynas (1999 m. greta tirtame plote 21 paimto vandentiekio vamzdžio mėginio dendrochronologinė analizė parodė, kad medis vamzdžiui nupjautas 1619 m.) (LXXXVIII, LXXXIX pav.), kitų stambiųjų artefaktų (XC pav.), leidžiančių spręsti apie žmonių veiklą tirtoje vietoje ir aplinkinėse teritorijose per tris tūkstantmečius.

Tyrinėjimai patvirtino ankstesnes išvadas, kad šioje Vilniaus reprezentacinio statinių komplekso dalyje reljefas performuotas XIX a. Ankstyviausi priešistorinių laikų ir XVI a. kultūrinio sluoksnio horizontai uždurpėję. Tai liudija, kad tirta vieta bent jau istoriniais laikais buvo drėgna, galbūt pelkėta.

Archeologiniai žvalgymai naujų duomenų apie žvalgytos vietos raidą nesuteikė, išskirtinių radinių neaptikta.

Ateityje vykdant žemės kasimo darbus Vilniaus reprezentacinio statinių komplekso teritorijoje, ankstesniais metais iki galo neištirtose vietose archeologų dalyvavimas būtinas. Tyrinėjimų pobūdis priklausytų nuo numatomų žemės kasimo darbų apimčių

INVESTIGATIONS IN THE TERRITORY OF THE PRESIDENTIAL PALACE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

In 2005 archaeological investigations of the representational building complex in Vilnius were continued. At present this complex hosts the Presidential Palace of the Republic of Lithuania. In the inner yards of the complex in the investigated plots 23–25 (Fig. LXXXIV–LXXXVI) a stone pile relevant to ancient agricultural works, remains of wooden sewage system structures dating to the 16th century and a wooden water pipe of the 17th century (Fig. LXXXVIII–LXXXIX) were discovered. Horizons of the cultural layer dating from the Bronze and Early Iron Age to the 20th century were investigated. Referring to exclusive finds discovered (Fig. XC), a stone axe datable to the Bronze or Early Iron Age should be mentioned (Fig. LXXXVII).

ŽVALGYMAI ŠILTADARŽIO G. 6

Linas GIRLEVIČIUS

2005 m. atlikti archeologiniai žvalgymai pastatų komplekse Šiltadaržio g. 6 Vilniuje. Čia, buvusios spaustuvės vietoje, įrengiamas Vilniaus šiuolaikinių scenos menų centras „Menų spaustuvė“. Archeologiniai tyrinėjimai šiame sklype atlikti 2003 ir 2004–2005 m. žiemą. Ankstyviausi radiniai datuojami XIII(?)–XV a.

Norint atlikti pastatų komplekso Š, ŠR ir R korpusų pamatų vertikalaus hidroizoliavimo darbus, greta pamatų buvo numatyta iškasti tranšėjas. Bendras žvalgymų plotas buvo apie 190 m^2. Žvalgymų metu nustatyta, kad kultūrinio sluoksnio storis – 1,4–1,7 m. Vietose, kur aptiktos ūkinės duobės ar kitokie objektai, kultūrinio sluoksnio apačia nepasiekta ir 2,5–2,8 m (projektiniame) gylyje.

Atliekant archeologinius žvalgymus surinkta naujų duomenų apie šios Vilniaus vietos rai-

dą. Nors archeologinių radinių aptikta nedaug, archeologiniai darbai buvo vertingi sklypo XVI–XVIII a. raidos tyrinėjimams. Tikėtina, kad sklype gyventa jau XV a. Šioje miesto dalyje XVI a. – XVII a. pirmojoje pusėje būta mūrinių pastatų. Dalis jų išliko ir po Vilniaus nusiaubimo XVII a. viduryje. Aptikta mūrinių pastatų likučių. Kurį laiką po karo su Maskva sklypas buvo apleistas. Apie tai sprendžiama iš XVII a. datuojamo smėlio sluoksnio, aptikto didelėje žvalgytos teritorijos dalyje. XVII a. antrojoje pusėje sklype buvo sodas su ūkinės paskirties pastatais. Aptikta šių statinių likučių. Surinkti duomenys leidžia teigti, kad XVI–XVIII a. šioje Vilniaus dalyje gyvenimas bei ūkinė veikla nebuvo intensyvi.

Ateityje atliekant žemės darbus sklype Šiltadaržio g. 6 archeologo dalyvavimas būtinas. Kultūrinio sluoksnio tyrinėjimai padėtų geriau nustatyti ankstyvąjį šio sklypo užstatymą, jo pobūdį, galbūt suteiktų naujų duomenų apie žmonių veiklą jame XIII(?)–XV a.

SURVEY AT THE ŠILTADARŽIO STR. 6

In 2005 an archaeological survey of the building complex located at the Šiltadaržio Str. 6 in Vilnius was performed. During the survey structural remains of the 16th – 18th century masonry buildings and some artefacts dating to the 15th to 20th century were discovered. After the year 1655–1661 invasion of the Muscovite troops the plot was deserted for a certain period of time. In the 18th century it hosted a garden with utility buildings, existence of which was witnessed in historical sources. Structural remains of the utility buildings of that period were discovered.

TYRINĖJIMAI TRAKŲ G. 2

Linas GIRLEVIČIUS

2004–2005 m. tęsti archeologiniai tyrinėjimai Vilniuje, Trakų g. 2. Archeologiniai darbai buvo atliekami įrengiant naujus inžinerinius tinklus, tvirtinant pastato konstrukcijas, atliekant kitus pastato statybos ir rekonstrukcijos darbus. Tyrinėjimai vykdyti 32 m² plote, žvalgymai – apie 300 m² plote. Ankstesnių tyrinėjimų metu tirtos patalpos Š pastato V korpuso dalyje, vidinio kiemo dalyje, į Š nuo V pastato korpuso ištirti plotai 1–3 (žr. *ATL 2002 metais*, V., 2005, p. 191–194; *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 185–188). Ankstyviausi kultūrinio sluoksnio horizontai datuoti XIV a. pabaiga – XV a. pradžia.

Archeologiniai žvalgymai Trakų vartų vietoje. Atliekant archeologinius žvalgymus Trakų gatvės dalyje, šalia pastato Trakų g. 2 aptikti Vilniaus gynybinės sienos Trakų vartų fragmentai. Žvalgytoje vietoje gausu tarybiniu laikotarpiu įrengtų inžinerinių tinklų, kultūrinis sluoksnis maišytos struktūros. Prie pastato Trakų g. 2 PV dalies buvo atliekami šios pastato dalies sutvirtinimo darbai – prie pamatų kasta 1–1,3 m gylio tranšėja. Greta pastato P sienos kastoje tranšėjos atkarpoje, 2,4–3,9 m atstumu nuo pastato PV kampo 0,8–1,2 m gylyje atkasta 1,5 m pločio mūro sienos viršutinė dalis. Ji orientuota P–Š kryptimi, yra statmena dabartinio pastato P sienai. Autoriaus nuomone, tai Trakų vartų R sienos likučiai. Atkastos sienos R dalis – 90 cm pločio, jos viršuje (H_{abs} 111,95 m) – horizontali plokštuma,

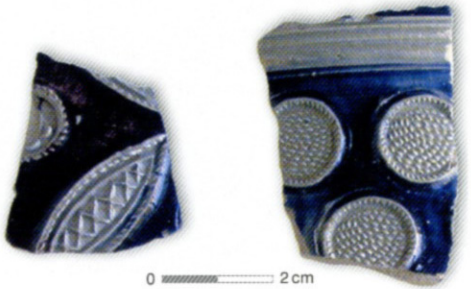

XCVII pav. Reino bokalo šukė iš Šiltadaržio g. 6 Vilniuje. *R. Butrimaitės nuotr.*
Fig. XCVII. A Rhine mug shard from Šiltadaržio Str. 6 in Vilnius.

XCVIII pav. Stiklinio žiedo dalis. *R. Butrimaitės nuotr.*
Fig. XCVIII. A glass ring fragment.